

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 7 JUIN 2011

Matin

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 7 JUNI 2011

Voormiddag

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 10.54 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Liesbeth Van der Auwera.

Le développement des questions et interpellations commence à 10.54 heures. La réunion est présidée par Mme Liesbeth Van der Auwera.

01 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de financiële opvolging van het MYRRHA-project" (nr. 4953)

01 Question de M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le suivi financier du projet MYRRHA" (n° 4953)

01.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, over dit thema wisselen we in deze commissie regelmatig van gedachten. Ik heb de minister van Binnenlandse Zaken ook vragen gesteld over het MYRRHA-project, aangezien zij bevoegd is voor het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en het MYRRHA-project wat dat betreft een aantal vragen oproept. Ik maak van deze gelegenheid gebruik om eens te peilen naar de stand van zaken.

Een tijdje geleden heeft de regering van de Ministerraad groen licht gekregen voor het MYRRHA-project, voor het volgens sommigen ambitieuze en volgens anderen megalomane onderzoeksproject van het Studiecentrum voor Kernenergie, zeg maar een onderzoek naar de vierde generatie kerncentrales. U hebt daar meteen een aantal middelen voor vrijgemaakt. Bij de beslissing behelsde het totale kostenplaatje 960 miljoen euro investeringskosten en 46 miljoen euro uitbatingskosten per jaar, gedurende dertig jaar, met telkens een bijdrage van 40 % Belgisch belastinggeld. Ik maak daar nog de kanttekening bij dat afbraak- en saneringskosten nog niet begroot zijn.

Onze fractie heeft daar al een tijdje opmerkingen bij, onder meer omwille van het budgettaire plaatje. Wij staan daar niet alleen in. Ondertussen hebben wij vastgesteld dat de Inspectie van Financiën zeer kritisch staat tegenover die keuze van de regering en u. De Inspectie van Financiën kan op basis van een aantal argumenten enkel maar een negatief advies geven: "Wat is de toegevoegde waarde in economische termen voor ons land? Zal het wereldbeeld nog zo zijn in 2024? Men is niet zeker van de beschikbaarheid van de externe financieringsbronnen". Ik citeer uit het verslag van de Inspectie van Financiën.

De premier heeft ondertussen al een aantal promotiemomenten belegd met het Studiecentrum voor Kernenergie. U was daar nergens aanwezig, wellicht omwille van agendaproblemen. Dat ging over samenwerkingsovereenkomsten met Kazakstan, China en Zuid-Korea, maar niet over euro's of een financiële bijdrage, wel over de uitwisseling van informatie.

Er lijken dus voorlopig nog geen financiële overeenkomsten met derden te zijn gesloten.

Ondertussen circuleren in het wereldje wel al geruchten. Zulks is niet heel erg verrassend. Dergelijke nucleaire projecten lopen immers wel eens vaker uit de hand. De geruchten uit het wereldje zijn dat de kostprijs van het project al zou zijn opgelopen. Het meest exotische bedrag dat ik al heb gehoord is twee miljard euro.

Bovendien moet het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle bijkomende mensen en middelen mobiliseren, om alleen al de prevergunningfase van het project mogelijk te maken.

Mijnheer de minister, ik heb voor u een hele reeks vragen.

Ten eerste, zijn er ondertussen al concrete financiële engagementen van derden? Is er al meer dan de persconferenties van de eerste minister?

Ten tweede, ziet het plaatje er sinds de vreselijke gebeurtenissen in Fukushima niet anders uit? Zou de investeringsbereidheid van derden sindsdien minder kunnen zijn? Is ondertussen, bijna drie maanden later, al een nieuwe kosten-batenanalyse gemaakt? De economische en energetische context is anders. Hebt u ter zake al een evaluatieoefening gemaakt?

Ten derde, wat is de meest actuele inschatting van de kostprijs?

Ten vierde, zijn de bijkomende mensen en middelen die het FANC moet aanwerven, opgenomen in het kostenplaatje dat initieel werd geschetst of vloeien er nog meer Belgische belastingsmiddelen naar het MYRRHA-project?

Ten vijfde, goed bestuur is erg belangrijk. Hoe organiseert u de structurele, financiële monitoring van het project? Hoe zorgt u ervoor dat het kostenplaatje niet uit de hand loopt?

Ten zesde, is ondertussen al een inschatting van de afbraak- en saneringskosten gemaakt?

Ten zevende, welke samenwerkingsovereenkomsten met derden van niet-financiële aard zijn ondertussen in het raam van het MYRRHA-project gesloten? Zijn de bestaande overeenkomsten – dit is een vraag die ik voorheen al heb gesteld – met China, Zuid-Korea en Kazachstan ondertussen al aan de CANVEK voorgelegd?

01.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer Calvo, vanaf 1998 werd het MYRRHA-project gestart op het SCK-CEN als onderzoeksproject om het concept van de systemen aangedreven door deeltjesversnellers, ADS-systemen, te demonstreren. Deze systemen worden door de Europese Commissie en verschillende lidstaten overwogen voor de behandeling van hoog radioactief nucleair afval. De originaliteit van het MYRRHA-project bestaat erin te beantwoorden aan dit hoofdoel. Tezelfdertijd is het de bedoeling van de onderzoekers van het SCK-CEN het project van bij het begin op te vatten als een infrastructuur die in staat is radio-isotopen te produceren voor de nucleaire geneeskunde en silicium te doperen, wat toelaat de grondstof te produceren voor de elektronica-industrie voor de vermogenstransformatoren nodig voor de hernieuwbare energiebronnen, windenergie en fotovoltaïsche zonne-energie, en voor de hybride voertuigen, alsook bij te dragen tot de ontwikkeling van nieuwe materialen voor de nucleaire systemen van de toekomst zoals de fusie.

Om deze redenen werden van bij het begin van het project samenwerkingsakkoorden getekend met verschillende onderzoeksinstituten van verschillende Europese landen – Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje, Zweden, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, de Tsjechische Republiek, Portugal, Litouwen en Letland – en met Japan en Rusland, alsook met de Europese Commissie, dit laatste vanaf het vijfde Euratom-kaderprogramma in 1999. Deze samenwerkingsakkoorden vertegenwoordigen een financiële inbreng die gemiddeld per jaar van de orde van grootte van 3 miljoen euro is.

Sedert de beslissing van de Belgische regering in maart 2010 wordt het zoeken naar partnerschappen anders. Vanaf dan wordt immers overgegaan tot het bekomen van verbintenissen van andere staten die bijdragen tot een investering in ons land. Derhalve werden besprekingen begonnen met een zeker aantal landen zoals Zuid-Korea, Zweden, Kazachstan, Frankrijk, China, Italië en Roemenië. De resultaten van deze onderhandelingen worden verwacht voor het einde van de eerste fase van het project, dus tegen eind 2014.

Het SCK-CEN en de ploeg van het MYRRHA-project werken continu aan de verwezenlijking van het

objectief van voldoende partners en het geachte lid kan wel begrijpen dat alle onderhandelingen over de financiering van grote projecten met een zekere vertrouwelijkheid moeten worden gevoerd.

Tot nu toe wordt geen verandering gezien in de houding van de partners waarmee het SCK-CEN zich verbonden heeft in het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma van MYRRHA noch in de houding van de landen waarmee onderhandeld wordt over een deelname in de investering. De analyse van de impact van Fukushima is nog aan de gang in verschillende landen. Daarom is het nog te vroeg om wat het MYRRHA-project betreft enige vooruitzichten van deze gebeurtenissen naar voren te schuiven.

Ten derde, de meest actuele inschatting van de kostprijs van het MYRRHA-project blijft vastgesteld op 960 miljoen euro, vastgesteld in de economische voorwaarden van het jaar 2009. Het prijskaartje is dus niet opgelopen. Een van de doelstellingen van de eerste fase, de zogenaamde detailontwerpfase, loopt tegen zijn einde. Tegen het einde van 2014 zal een nieuwe raming van de kostprijs van de bouwphase van het project voorgelegd worden, zoals dat ook gebeurt voor vele grote projecten.

Ten vierde, de bijkomende personeels- en andere onkosten van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle zijn opgenomen in de totale kostprijs van het MYRRHA-project. De regering zal voor deze onkosten geen bijkomende financiële inspanningen doen om het project mogelijk te maken.

Ten vijfde, er is inderdaad in een structurele monitoring van de financiële impact van het project voorzien. Daarvoor werd een speciale opvolgingsgroep ad hoc opgericht. Naast het businessplan heeft deze groep akte genomen van de roadmap van MYRRHA voor de eerstkomende vijf jaar. Deze bevat, enerzijds, de aspecten van technische en onderzoeks- en ontwikkelingsaard en, anderzijds, de financiële aspecten en deze betreffende het samenstellen van het internationaal consortium voor MYRRHA.

Op basis hiervan werd een lijst van objectieve criteria of *key deliverables* opgesteld die toelaten de voortgang van het project te evalueren. Deze lijst omvat onder meer, ten eerste, zoals reeds gezegd, een nieuwe kostprijsschatting van de bouwphase tegen het einde de huidige fase, zijnde de detailontwerpfase; ten tweede, elk jaar voorlegging van een synoptische tabel waarin een vergelijking wordt gemaakt tussen de uitgaven en de vooruitgang van de detailontwerpfase; ten derde, geleidelijke groei van de financieringsverbintenissen van consortiumleden en gebruikers in de loop der jaren en de ad-hocgroep moet elk jaar een verslag ontvangen over de voortgang van het MYRRHA-project, over de werkelijke uitgaven die er tegenover staan en over de overeenstemming met de roadmap en het businessplan.

Verder zullen de betrokken departementen een controle uitvoeren van de correctheid van de uitgaven van het MYRRHA-project.

01.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik denk dat u nog geen antwoord hebt gegeven op mijn vragen 6 en 7. Die vragen gaan over de inschatting van de afbraak- en de saneringskosten en over de overeenkomsten met derden van niet-financiële aard, en de vraag of die voorgelegd zouden worden aan de CANVEK.

01.04 Minister **Paul Magnette**: Uw zevende vraag heb ik beantwoord. Uw zesde vraag niet, maar ik wacht op meer informatie van mijn administratie.

01.05 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): U wacht op meer informatie van uw administratie. Het is een pijnpunt dat wij sinds het begin van het MYRRHA-project aankaarten. U schetst een financieel kader, maar u houdt geen rekening met de afbraak- en de saneringskosten. Ik ben blij te kunnen vaststellen dat u toch al informatie opgevraagd hebt bij uw administratie, dus dan kom ik daar zeker op terug bij een volgende parlementaire vraag.

U maakt ook niet expliciet dat de overeenkomsten voorgelegd zijn aan de CANVEK, dus ik vermoed dat dit nog niet het geval is, maar dat zijn details.

Meer fundamenteel, u zegt dat de onderhandelingen van vertrouwelijke aard zijn. Eind 2014 zullen we er pas zicht op hebben welke financiële engagementen derden zullen leveren. De opmerking van de Inspectie van Financiën over de onzekerheid van de financiële engagementen van externe partners blijft dus overeind. U kunt daar nu geen duidelijkheid over verschaffen en vraagt om te wachten tot eind 2014. Ook de analyse post-Fukushima is nog volop bezig.

Er blijven dus grote vraagtekens. Ik maak mij zeer grote zorgen over het financieel plaatje van MYRRHA. U hebt die vraagtekens vandaag in elk geval niet weggewerkt, integendeel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "het wetsontwerp inzake vangnetregulering en de kritiek van de CREG" (nr. 5006)
- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Klimaat en Energie over "het advies van de CREG over het ontwerp van wettekst voor het 'Vangnet' tegen niet-verantwoorde schommelingen van de energieprijzen" (nr. 5033)
- de heer Kristof Calvo aan de minister van Klimaat en Energie over "de opmerkingen van de CREG over de ontwerpstekst voor het 'vangnetmechanisme'" (nr. 5123)

02 **Questions jointes de**

- M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le projet de loi relatif à la régulation comme filet de sécurité et la critique de la CREG" (n° 5006)
- M. Willem-Frederik Schiltz au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'avis de la CREG concernant le projet de texte de loi pour le 'Filet de sécurité' contre les fluctuations non justifiées des prix de l'énergie" (n° 5033)
- M. Kristof Calvo au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les remarques formulées par la CREG au sujet du projet de texte concernant le 'mécanisme du filet de sécurité'" (n° 5123)

02.01 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de minister, de Ministerraad keurde onlangs de invoering van het mechanisme van de vangnetregulering op de Belgische energiemarkt goed. In de aankondiging wordt verwezen naar het mechanisme zoals het momenteel in Nederland bestaat en wordt uitgevoerd onder leiding van de Energiekamer. De CREG, door u uitgenodigd om haar opmerkingen op het ontwerp te formuleren, antwoordde. De vraag is of, en zo ja hoe, u een aantal fundamentele bezwaren van de regulator in uw ontwerp zult opvangen.

Waarom wordt in het wetsontwerp op verschillende plaatsen het advies van de Nationale Bank gevraagd? Welke toegevoegde waarde kan de Nationale Bank geven? In sommige gevallen is het ook niet altijd duidelijk of het gaat om een advies dan wel om een beslissing en wat de waarde is van de beslissing van de CREG als het advies van de Nationale Bank niet is gevraagd of niet werd ontvangen. Schort het ene het andere op? Is het al dan niet fundamenteel voor de beslissing van de CREG?

In de kritiek is ook het onderscheid tussen de ex-postcontrole en de ex-antecontrole belangrijk. De Nederlandse Energiekamer doet een ex-antecontrole, terwijl de controle van de CREG in uw ontwerp een ex-postcontrole zou zijn. Waarom werd gekozen voor een ex-postcontrole? Vergroot u daarmee niet de rechtsonzekerheid, als de CREG bijvoorbeeld ex post een bepaald tarief afwijst? Die rechtsonzekerheid zorgt op den duur natuurlijk voor bijkomende kosten.

Waarom wordt de controle van de CREG in het ontwerp beperkt tot de indexeringsformule en wordt zij bijvoorbeeld niet gevraagd om ook de samenstelling en de inhoud van de berekeningsformule te controleren? Waarom wordt de controle beperkt? Het zal u niet verwonderen dat sommige media het al hebben over "de illusie dat de CREG de tarieven controleert".

Kortom, mijnheer de minister, wordt het wetsontwerp nog herwerkt en, zo ja, op welke manier?

02.02 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mijnheer de minister, uiteraard ben ik met de geschiedenis van de totstandkoming van uw ontwerpstekst vertrouwd.

Voor alle duidelijkheid wil ik voorafgaandelijk stellen dat ik zeker niet de leveranciers viseer. Als er immers een deel van de energiemarkt is, wat al enigszins beter begint te werken, dan is dat zeker en vast de leveranciersmarkt.

Natuurlijk zijn er wel enorme prijschommelingen. Zij geven aanleiding tot en zijn een groot onderdeel van de opmerkingen van de CREG.

De Nationale Bank van België heeft vastgesteld dat er in België een grotere volatiliteit is. Daarom valt ten

zeerste aan te moedigen dat wordt bekeken op welke manier u daaraan iets kunt doen.

Wij mogen echter ook niet voorbijgaan aan de kritiek van de CREG en haar opmerkingen over het voorstel zoals het thans op tafel ligt.

De vragen zijn heel evident. De inspiratie voor uw ontwerp tekst is bij het Nederlandse model gevonden. Er zijn echter nogal wat verschillen tussen onze markt en de Nederlandse markt. Het lijkt dus behoorlijk moeilijk beide systemen expliciet met elkaar te vergelijken. Hoe staat u tegenover de vergelijking van de Belgische tarieven met de tarieven uit de ons omringende landen, zoals de evaluatie van het maximumtarief?

Waarom is de boete op 150 000 euro geplafonneerd? Ik herhaal dat ik zeker niet de leveranciers wil viseren. Indien de overheid echter een sterk signaal wil geven – met name dat zij bij sterke stijgingen, die mogelijk van de producent afkomstig zijn, met hun producent ruzie moeten maken in plaats van de prijzen door te rekenen – valt te vrezen dat een boete van 150 000 euro sneller zal zijn betaald dan een doorvoering van de tarieven of een terugbetaling aan de klanten.

Waarom werd voor een evaluatie van de stijging van de tarieven en niet voor een evaluatie van de hoogte van de tarieven gekozen?

Meent u dat de argumenten van de CREG overtuigend genoeg zijn om naar een dergelijke evaluatie over te stappen? Zo neen, waarom zijn zij niet overtuigend genoeg?

Ten slotte, een erg heikel punt, dat ook in de discussie over de nucleaire rente naar voren is gekomen, is het volgende. Waarom hebt u steeds de neiging om de Nationale Bank van België bij het dossier te betrekken? Wat is voor u de meerwaarde daarvan? Ik meen ook te hebben begrepen dat zulks voor enige verwarring zorgt. De Nationale Bank van België is zelf niet erg opgezet met een te actieve rol in het dossier. Het komt vooral aan de regulator toe.

Verder op de agenda staat nog een vraag over nogal wat bezorgdheden die door andere instanties worden geformuleerd over de enigszins beschermende of paternalistische rol die u ten aanzien van onze regulator wel eens aanneemt.

Finaal en samenvattend, zal de studie van de CREG impact hebben op het ontwerp? Bent u nog van plan om wijzigingen, bijstellingen of correcties aan te brengen?

02.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, in het voorjaar bent u op de proppen gekomen met het vangnetmechanisme, een systeem van prijscontrole. Er waren daarover wat vragen in onze commissie en ik heb toen al aangekondigd dat het een goede zaak is dat wij absoluut naar systemen zoeken, maar wij moeten die systemen en de voorstellen ervan toetsen aan hun geloofwaardigheid, rechtszekerheid en efficiëntie.

U hebt een wetsontwerp opgesteld en hebt, zoals dat hoort, de energieregulator gevraagd om dat eens kritisch te bekijken. Dat heeft een studie opgeleverd die de commissieleden intussen al hebben kunnen inkijken en die ook beschikbaar is op de website van de CREG.

De energieregulator formuleert geen marginale, detaillistische opmerkingen bij uw wetsontwerp, maar stelt een aantal fundamentele vragen bij de keuzes die u daarin maakt.

U kiest voor een controle na de tariefverhoging, terwijl de regulator pleit voor een controle vooraf, een ex-antecontrole in plaats van een ex-postcontrole.

Een ander merkwaardig punt is dat u andermaal de Nationale Bank wenst in te schakelen, hoewel de ervaringen met die methode toch geen groot succes waren.

Er is in de procedure die u uiteenzet, ook een rol weggelegd voor de Nationale Bank en het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Dat betekent dat er heel wat spelers op het veld zijn, wat niet altijd de duidelijkheid in de hand werkt.

Op de laatste pagina van het advies plaatst de CREG in een vrij straffe formulering niet alleen een aantal vraagtekens en formuleert ook een aantal opmerkingen, maar zegt ook heel letterlijk, en ik citeer: "Dit

wetsontwerp geeft slechts de illusie dat de CREG de tarieven controleert. Het is eerder een vangnet voor de leverancier dan voor de consumenten." Dat is wat ik in de studie lees, dus geen kleine opmerking.

Mijnheer de minister, wat is, ten eerste, uw reactie? Zal het wetsontwerp nog worden aangepast? Indien ja, binnen welke termijn? Het vangnetmechanisme is immers heel populair in uw communicatie. U verwijst er vaak naar en ook de eerste minister ziet er in de televisiestudio's wel een meerwaarde in, net zoals ik. Het is wel zaak van snel vooruitgang te boeken, maar tegelijkertijd niet blind te blijven voor waardevolle opmerkingen uit het wereldje.

Ten tweede, waarom kiest u voor een controle achteraf, niet vooraf, hoewel dat toch grote risico's met zich brengt?

Ten derde, waarom deelt u toch een rol toe aan de Nationale Bank? Waarom activeert u diverse actoren, wat de onduidelijkheid alleen maar in de hand werkt? Wat is de toegevoegde waarde van nog meer opinies?

Misschien moet de commissie eens bekijken hoe we met het wetsontwerp omspringen.

02.04 Minister **Paul Magnette**: Collega's, ik heb uiteraard kennisgenomen van de studie. Een aantal opmerkingen of concrete voorstellen tot aanpassing vanwege de regulator in de studie verdient enige reflectie en zou eventueel aanleiding kunnen geven tot een aanpassing van het huidige ontwerp, na advies van de Raad van State. Sommige formuleringen en termen zouden opnieuw verduidelijkt kunnen worden en de termijnen zouden herzien kunnen worden.

Bepaalde opmerkingen handelen echter over inhoudelijke beslissingen en fundamentele verschillen tussen het standpunt van de regering en van de regulator. Het huidige vangnet heeft betrekking op de vraag tot prijsstijging die het gevolg is van de indexering van de formules van de bestaande contracten of van de nieuwe prijsformules die door de leverancier zouden worden voorgesteld. Het is inderdaad een ex-postbenadering. Dat is een keuze.

Het eerste doel van het vangnet is de strijd tegen de al te grote prijsvolatiliteit, die blijkt uit de studies van de Nationale Bank. Het is niet de bedoeling om de hoogte van de tarieven op zichzelf aan te pakken. Dat zou een effectieve prijscontrole betekenen en verder reiken dan een omkadering van de prijsaanpassingen die door de leveranciers gevraagd worden. Daarin verschilt het systeem van het systeem dat in Nederland wordt gehanteerd. Ons systeem is het resultaat van een compromis tussen de partners van de regering.

Er is dus geen controle nodig in het ex-antedeel. Het antwoord is ofwel: "ja, de stijging is het resultaat van een toepassing van de index op de aangemelde formule". Ofwel, in alle andere gevallen, is het systeem met controle van toepassing.

Wij moesten ook rekening houden met de opmerkingen van de Europese Commissie, die wij hebben geraadpleegd. Prijsvergelijkingen met de ons omringende landen kunnen natuurlijk altijd gebeuren. Dat is trouwens nuttig. Dergelijke vergelijkingen worden door de CREG regelmatig verricht. Wij zitten echter niet in een systeem waarin de prijzen worden bepaald op basis van gemiddelden. Het vormt slechts een bijkomende indicatie en is een van de vele informatiegegevens die continu moeten worden gevolgd.

De boete voor de niet-aanpassing van de tarieven na advies van de regulator werd bepaald op 150 000 euro. De CREG vindt dat te weinig. De hoogte van die boete zou eventueel kunnen worden herzien of bepaald worden op basis van een aantal criteria.

Dat de Nationale Bank erbij betrokken werd, heeft de regering gewild om de regulator te ondersteunen. Wij beschouwen de ondersteuning van de Nationale Bank als een toegevoegde waarde bij het proces van toezicht op de prijsstijgingen. Het optreden van zowel de CREG als de Nationale Bank van België is gerechtvaardigd gelet op de complementariteit van hun bevoegdheden.

De Nationale Bank van België is, wat haar betreft, bevoegd inzake opvolging van de inflatie. Hiertoe volgt zij de evolutie op van de prijzen op de elektriciteits- en aardgasmarkt, en publiceert barometers en studies in dat domein. Het is trouwens op basis van een studie van de Nationale Bank, dat wij het systeem hebben opgericht.

Ik zal toch, in de mate van het mogelijke, rekening houden met de suggesties en opmerkingen van de

regulator uit de studie.

02.05 Peter Logghe (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Het zal vooral de mensen van de CREG deugd doen te mogen horen dat zij werden gesteund door de Nationale Bank. Dat doet ons allemaal deugd, mijnheer de minister. Het wordt ons werkelijk warm om het hart als wij van die steun horen.

Alle gekheid op een stokje, ik neem nota van het feit dat u eraan denkt om in te gaan op een aantal concrete suggesties van de CREG. Ik vraag mij alleen af welke concrete suggesties dat zullen zijn, want ten gronde blijft u in elk geval bij uw standpunt, namelijk dat er niet wordt geraakt aan de ex-postcontrole. Ook inhoudelijk, wat de controle van de CREG zelf betreft, geeft u mij in elk geval niet de indruk dat u verder wil gaan dan de indexeringsformule. Ook in de samenstelling van de berekeningsformule wil u de CREG niet laten rondneuzen.

Dat stemt toch enigszins tot nadenken. De inschatting van bepaalde media dat hier enkel de illusie hoog wordt gehouden dat de CREG de tarieven controleert, lijkt mij toch een grond van waarheid te bevatten. Ik ben dan ook benieuwd naar de concrete aanpassingen die u zult voorstellen.

02.06 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer Logghe, ik dank u voor uw boeiende visie op dit dossier.

Ik ben heel verheugd om vast te stellen dat u zult vasthouden aan die ex antecontroles. Het verschil tussen prijscontrole of prijsmonitoring en prijsregulering is natuurlijk de essentie zoals ik in mijn dispositief al aanhaalde. De leveranciersmarkt is al behoorlijk vrijgemaakt. Mijn grootste bezorgdheid bestaat erin de relatie tussen producent en leverancier in kaart te brengen. Door de leverancier te verplichten meer transparantie in zijn indexeringsformule aan de dag te leggen, krijgen wij ook een beter zicht op welke druk hij bij zijn aankoper of leverancier, namelijk de producent, ondervindt.

Ik ben dus zeer verheugd dat er een monitoring zal gebeuren. Persoonlijk ben ik niet de mening toegedaan dat het hier om een leveranciersvangnet zal gaan, mijnheer Calvo, maar eerder om een mogelijkheid om duidelijkheid te krijgen over de prijswerking in de gehele energiemarkt.

Monitoring is een ding. Wij moeten daarnaast nog een stok achter de deur houden, al was het maar om leveranciers ertoe aan te zetten om, wanneer nodig, van producent te wisselen. Daarom stelde ik de vraag over het maximumtarief.

Mijnheer de minister, mijn felicitaties voor de diplomatische fijnzinnigheid en creativiteit waarmee u de vraag over de relatie tussen de Nationale Bank en de CREG hebt beantwoord. Los van dat bescheiden compliment wil ik u ook waarschuwen. Als u zegt dat de Nationale Bank de CREG ondersteunt dan is dat de facto zo. De Nationale Bank ondersteunt u als minister en ons als parlementsleden, in die zin dat zij informatie aanlevert. Als het gaat over het rapporteren over de impact op de inflatie dan is dat heel juist. Als hier een vraag gesteld wordt naar de impact van de energieprijzen op de inflatie dan is dat heel relevant. Gaat het om indexformules dan neem ik aan dat de Nationale Bank een zekere specifieke expertise heeft die ook op de energiemarkt van toepassing is.

Mijn collega's en ik zullen erover waken dat we niet in een soort van *guerre des régulateurs* terechtkomen. De CREG zal zijn prioriteit als regulator op de controle op de energiemarkt behouden.

Uw antwoord dat u zoveel mogelijk rekening zult houden met de studie van de CREG is nogal sibillijns. Daarmee is alles en niets tegelijk gezegd. Ik neem aan dat wij in het Parlement nog de gelegenheid zullen krijgen om over die aanpassingen te discussiëren. Ik neem ook aan dat het geen enorme aanpassingen zullen zijn en dat het louter bijstellingen betreft, in die zin dat de regulator in dit dossier een duidelijk gegarandeerde en omschreven taak krijgt.

02.07 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, hebt u er een idee van wanneer het wetsontwerp ons zal bereiken?

02.08 Minister Paul Magnette: Ik wacht nog op het advies van de Raad van State dat ik op 15 juni zal ontvangen. Na een tweede lezing door de regering en mogelijke aanpassingen hoop ik het hier in juli te kunnen presenteren.

02.09 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Ik kijk alvast uit naar die besprekingen.

Mijnheer de minister, het wordt steeds meer duidelijk dat u in uw communicatie veel aandacht aan dit voorstel geeft. U zegt vaak in diverse debatten en discussies, ook in deze commissie, dat het vanaf dan helemaal anders zal zijn, maar wij weten allemaal dat het belangrijkste probleem op onze energiemarkt zich inderdaad niet bij de leveranciers situeert, mijnheer Schiltz.

Mijnheer de minister, het systeem dat u vandaag voorstelt is eigenlijk een light versie van prijscontrole. De heer Schiltz zegt – en eigenlijk is dat intellectueel zeer juist – dat het prijsmonitoring is; dat het geen scheidsrechter is, maar een notaris. Ik denk dat het goed is dat u daarover in de volgende weken duidelijker bent en dit niet voorstelt als de grote revolutie want dat zal het voorlopig niet zijn.

Mijnheer de minister, u zegt dat u in de mate van het mogelijke rekening zult houden met de voorstellen die de CREG formuleert. Ik begrijp uit uw antwoorden dat u een aantal formuleringen en legistische zaken wil bijsturen. Met betrekking tot de twee meest fundamentele opmerkingen, namelijk de controle vooraf in de plaats van achteraf en een duidelijke rol voor de regulator, veeleer dan diverse hanen op het erf, worden echter geen stappen ondernomen.

02.10 Minister Paul Magnette: De CREG kan dat altijd op eigen initiatief doen. Er was geen akkoord in de regering om dat formeel in de wet in te schrijven. Daarom werd gekozen om meer transparantie te creëren, wat meer concurrentie creëert, en niet om de prijzen te bepalen.

02.11 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Ik heb zeer goed begrepen waarom u zei dat het een compromis is in de regering. Het is duidelijk dat de liberale ideologie het in deze discussie opnieuw heeft gehaald van het pragmatisch kijken naar wat goed is voor de consument en de leverancier en hoe ervoor te zorgen dat er niet voortdurend ruzie wordt gemaakt over energietopics in ons land.

Mijnheer Schiltz, wij blijven niet blind of doof voor de grieven van de leveranciers. Het is niet onze bedoeling om een communistisch systeem te installeren, maar ik denk dat het wel goed is dat wij in deze commissie de toets der consumenten en niet alleen de toets van de heer Schiltz en van minister Reynders hanteren bij de bespreking in juli.

02.12 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Calvo, de toets van de heer Schiltz is die van een volksvertegenwoordiger en de facto die van de consument.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Klimaat en Energie over "de kritiek van de CREG op de kwaliteit van verschillende parameters die gebruikt worden om de gasprijzen te bepalen" (nr. 5034)

03 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les critiques de la CREG concernant la qualité des différents paramètres utilisés pour déterminer les prix du gaz" (n° 5034)

03.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, met deze vraag gaan we verder in dezelfde thematiek van de vorige vragen.

De vrijmaking van de aardgasmarkt heeft ervoor gezorgd dat leveranciers hun tarieven kunnen bepalen door zelf te kiezen welke parameters ze daarvoor wensen toe te passen. Zoals de index bij de leveranciers van elektriciteit, is er ook hier meer opening gekomen om de prijzen te bepalen.

De federale energieregulator CREG heeft in het raam van haar monitoringtaak een studie gemaakt over de tarieven die door de gasleveranciers gehanteerd worden. We hebben het dan hoofdzakelijk over de residentiële markt, dus het gaat om tarieven voor consumenten. Uit die studie is gebleken dat de leveranciers gebruikmaken van de zogenaamde parameter IGD, de index gaz distribution, om voor contracten met een variabele prijs de energiecomponent van de gasfactuur te bepalen. De CREG concludeert echter dat die parameter niet meer aangewezen is. Zo is die parameter tot stand gekomen in

een periode die de vrijmaking van de energiemarkt voorafging. Met andere woorden, we zitten in een vrijgemaakte markt met een prijszetting die nog dateert vanuit de preliberalisering. Vanaf de vrijmaking wordt de factuur bepaald door specifieke tarieven die toegepast worden door de distributienetbeheerders.

Dat de gasleveranciers die parameter blijven gebruiken om de leveringskosten door te rekenen, is dus erg verwonderlijk. We zitten namelijk met twee verschillen. Eerst is er de distributienetbeheerder die aangepaste en toch meer sobere of transparantere kosten doorrekent aan de leverancier. Vervolgens past de leverancier, wanneer hij die kosten moet vertalen aan de consument, daar nog eens een andere parameter op toe, in plaats van die kosten gewoon door te schuiven of dezelfde berekeningsmethode te gebruiken. Zo leidt die parameter tot een stijging en een automatische indexering van de winstmarges van de leveranciers, wat zich uiteraard vertaalt in een hogere gasprijs. Ik vind het jammer dat de heer Calvo nu net weg is, want u zult horen dat mijn bezorgdheid er net in bestaat om de consument niet een nodeloos hoge gasfactuur aan te smeren.

De energiecomponent van de gasfactuur wordt, naast de IGD-parameter, eveneens bepaald ofwel door de prijs van de olieproducten ofwel door de gasprijs op de beurs. Dat is dus nog een bijkomend probleem.

De gasleveranciers die ervoor kiezen om de IGD-parameter aan te vullen met de tarifiering op basis van aardolie, blijken volgens de CREG een onnodig ingewikkelde berekening te hanteren. Daarnaast is de formule achterhaald, aangezien – dat weet u evengoed als ik – de gasprijs en de aardolieprijs al jaren ontkoppeld zijn en langzaamaan een meer divergent evolutiepatroon ondergaan. Op basis van die argumenten verzoekt de CREG de gasleveranciers om een parameter gebruiken die de prijs van het gas beter weergeven en dat ze de facturen voor hun klanten op die manier ook vereenvoudigen.

Wat de tarifiering aangaat op basis van de gasprijs op de beurs – dat is ook de manier waarop de prijs in de productiemarkt bepaald wordt –, constateert de CREG dat de formules die de leveranciers toepassen in hun factuur heel wat eenvoudiger zijn. Sinds 2009 heeft die tarifiering geleid tot een gasprijs die lager is dan de prijs gebaseerd op die van de aardolieproducten. Nochtans is de winstmarge van de betreffende leveranciers daardoor niet geslonken.

Het is dan ook opmerkelijk dat de CREG in haar studie vaststelt dat er tussen beide tarifieringsmanieren van de leveranciers grote gelijkenissen bestaan.

Hierdoor trekt de CREG de aanwezigheid van wezenlijke concurrentie tussen beide leveranciers in twijfel, wat natuurlijk een zeer verregaande conclusie is. Ik kan mij daar echter deels in vinden. Als men twee verschillende berekeningsmethodes heeft die tot een andere uitkomst leiden terwijl het eindbedrag op de factuur van de consument hetzelfde is, waarbij de ene leverancier een berekeningsmethode op grond van de aardolieprijs gebruikt en de andere leverancier een berekeningswijze op grond van de aardgasprijs, dan is dat toch zeer vreemd.

Ik heb dan ook enkele vragen. Hoe denkt u dat de kwaliteit van de verschillende parameters die de aardgasprijs bepalen verbeterd kan worden? Op welke manier? Zal de IGD-parameter verdwijnen, aangepast worden of behouden blijven? In welke mate kunt of wenst u daarin tussenbeide te komen? Zal de energiecomponent van de gasfactuur blijvend bepaald worden door de aardolieprijs of de gasprijs op de beurs? Hoe kan men echte concurrentie bij de gasleveranciers in de toekomst gegarandeerd worden? Ten slotte, nog een allesomvattende en concluderende vraag. Hoe staat u tegenover het besluit van de CREG om per 1 juni van dit jaar de parameter IGD en de parameter die de prijs van de aardolieproducten weerspiegelt niet meer te publiceren? Wat zullen hier volgens u de gevolgen van zijn?

03.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer Schiltz, inhoudelijk deel ik de mening van de regulator. Die parameters dateren van de periode die de vrijmaking van de markt voorafging. De parameter IGD wordt geacht de evolutie van de distributiekosten te weerspiegelen. Vanaf het ogenblik waarop de distributie afzonderlijk gereguleerd en gefactureerd wordt op basis van de distributietarieven van elke DNB is de CREG van mening, ik citeer: “ dat deze parameter IGD niet meer aangewezen is”.

Volgens deze studie leidt de distributie integendeel tot een verhoging en automatische indexering van de winstmarge van de leveranciers ten nadele van de eindconsument en tot spijt van de volksvertegenwoordigers die de consumenten-burgers vertegenwoordigen. Bij tal van leveranciers is de aardgasprijs jammer genoeg nog steeds gekoppeld aan de internationale noteringen voor aardolie terwijl de aardolie- en aardgasmarkten sinds verschillende jaren de neiging hebben zich te ontkoppelen. De CREG

pleit voor minder ingewikkelde en meer transparante prijsformules met parameters die de internationale gasmarkten beter weerspiegelen. Sommige leveranciers die uiterst actief zijn op de markt doen dit al en baseren zich bijvoorbeeld op de prijzen die dagdagelijks op energiebeurzen worden verrekend. Laat ons hopen dat de andere leveranciers volgen. Het feit dat parameters als de IGD, M1 en ENC voor elektriciteit niet meer gewaarborgd of gevalideerd worden, zou een ontradend effect moeten hebben op de leveranciers zodat zij andere parameters zouden gaan gebruiken die meer representatief zijn voor de werkelijke bevoorradingsomstandigheden van de invoerders.

Het vroegtijdig stopzetten van de publicatie van de parameters door de regulator zou voor de leveranciers een aantal problemen kunnen veroorzaken, vooral wat de timing betreft. Het bepalen van de tarieven valt echter volledig onder de bevoegdheid van de regulator. Ik kan noch mag hierin tussenbeide komen.

03.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de minister, u kunt blijkbaar zowel uw eigen beperkingen als die van de regulator goed inschatten.

Ik meen dat u een goede analyse hebt weergegeven van het probleem. U hebt niet geantwoord op mijn vraag over potentiële concurrentieproblemen, hoewel dat element nu heel duidelijk naar boven komt. De impact op de eindfactuur blijkt kleiner te zijn. Kortom, iedereen tarifeert zo hoog mogelijk en de mogelijke verschillen tussen de distributietarieven van aardolie en aardgas zijn nog te weinig op de factuur te zien.

Zoals u gezegd hebt bij het vorige item, zal de monitoring door de CREG hopelijk een stimulerende stok achter de deur zijn.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de M. Damien Thiéry au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'usage des langues dans les GPS en ce qui concerne les dénominations des rues en Région bruxelloise" (n° 5061)

04 Vraag van de heer Damien Thiéry aan de minister van Klimaat en Energie over "de taal waarin de straatnamen in het Brusselse Gewest op gps-toestellen worden weergegeven" (nr. 5061)

04.01 Damien Thiéry (MR): Mevrouw de voorzitter, ik dank u.

De **voorzitter**: Het is een Nederlandstalige vraag.

04.02 Damien Thiéry (MR): Neen, mevrouw de voorzitter, ik zal mijn vraag in het Frans stellen, maar ik bedank u in het Nederlands, een kwestie van beleefdheid.

Madame la présidente, monsieur le ministre, je suis assez régulièrement interpellé par des automobilistes francophones qui se plaignent de constater qu'en circulant en Région bruxelloise l'affichage des noms de rues sur leur GPS ne se fait pas en français. Pour ma part, j'ai été confronté au même problème à Liège puisque si j'ai pu trouver les noms Luik et Liegi, je n'ai pas trouvé le nom de Liège.

Les fabricants sont conscients ou non de cette problématique, mais toujours est-il que les concessionnaires qui sont consultés font savoir qu'ils ne sont pas responsables.

Il est vrai que ce matériel est pour une large part fabriqué aux Pays-Bas, mais cela ne justifie pas pour autant un problème de langue lors de son utilisation. En effet, si l'on considère la Région bruxelloise, cette situation porte atteinte à la fois à son statut bilingue, mais aussi au statut de la langue française à Bruxelles.

Avant de siéger dans ce parlement, j'avais une activité commerciale et je pense pouvoir dire que ce genre d'approche est très peu commerciale. Rien n'est plus énervant que de ne pas trouver le nom d'une rue dans sa langue alors que sa voiture est équipée d'un système GPS tout neuf.

Des questions parlementaires ont déjà été posées à ce sujet par mon collègue Olivier Maingain, questions auxquelles il n'a jamais vraiment reçu de réponse.

Si je me réfère à l'article 10 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur, "les mentions qui font l'objet de l'étiquetage et qui sont rendues obligatoires par la présente

loi (...), les modes d'emplois et les bulletins de garantie sont au moins libellés dans une langue compréhensible pour le consommateur moyen, compte tenu de la région linguistique où les biens ou les services sont offerts, à titre onéreux ou gratuit, au consommateur".

Il me revient qu'à cet égard, l'administration de l'Inspection économique serait encline à considérer que l'usage litigieux dont question ne fait pas référence ni aux modes d'emploi ni aux bulletins de garantie et que, par conséquent, la loi ne serait pas applicable.

Monsieur le ministre, si je vous pose aujourd'hui une question, c'est parce que le problème se pose maintenant depuis un certain temps et qu'une solution en la matière devrait pouvoir être trouvée.

Confirmez-vous l'interprétation juridique donnée par l'administration? Estimez-vous que le problème relève purement et simplement d'une relation contractuelle ou estimez-vous plutôt qu'il relève d'une pratique commerciale déloyale au sens de la loi du 6 avril 2010? Dans l'affirmative, quels sont les autres moyens juridiques envisageables pour lutter contre cette pratique discriminatoire sur le plan de la langue en matière commerciale?

04.03 Paul Magnette, ministre: Madame la présidente, monsieur Thiéry, j'imagine bien l'embarras causé aux consommateurs non bilingues, car il en existe encore quelques-uns. Récemment, j'ai été interpellé par un touriste français dans le centre de Bruxelles; il me demandait où se trouvait le "kruhid tujin" et j'ai mis un peu de temps à comprendre qu'il cherchait le Jardin botanique (Kruidtuin). Je peux donc comprendre une certaine gêne.

Sur le plan juridique, je confirme l'interprétation juridique donnée par mon administration sur l'application de l'article 10 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché. L'article 10 ne vise en effet que l'emploi des langues dans les mentions obligatoires de l'étiquetage, dans les modes d'emploi et dans les bulletins de garantie. La langue du produit lui-même n'est donc pas visée par cet article.

Le fabricant et le vendeur peuvent donc librement décider de limiter la langue dans laquelle s'exprimera un GPS. Mais, s'agissant d'une caractéristique essentielle du produit, le vendeur est tenu d'en informer le consommateur. Ainsi, on peut distribuer sur le marché des GPS qui ne s'expriment qu'en une langue pour autant que ce soit clairement indiqué.

En vertu de l'article 4 de la même loi, en effet, l'entreprise a également un devoir d'information à l'égard du consommateur avant la conclusion du contrat. Elle doit lui fournir de bonne foi toutes les informations correctes et utiles relatives aux caractéristiques principales du produit. L'absence d'informations sur ce point dans la publicité, lors de l'offre de vente ou éventuellement sur l'emballage pourrait être considérée comme une pratique commerciale trompeuse au sens de l'article 88 de la loi, voire comme une omission trompeuse au sens de l'article 90 de la loi.

De ce point de vue, le consommateur n'est donc pas démuné juridiquement, même si le vendeur reste libre de fournir un produit qui ne s'exprime que dans une langue.

04.04 Damien Thiéry (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, je vous remercie pour votre interprétation. Je comprends bien que, malheureusement, la spécificité du bilinguisme ou du trilinguisme de ce genre de matériel n'est pas prévue dans la loi. Si j'ai bien compris, l'information est normalement obligatoire au moment de l'offre de vente ou, ainsi que vous le disiez, sur l'article. Pourtant, il est certain qu'en cas de vente d'un système GPS intégré dans une nouvelle voiture, le plus souvent, on n'en parle pas et on ne le découvre qu'au moment de l'utilisation du GPS.

À l'avenir, il faudrait se montrer plus prudents et favoriser davantage une communication au consommateur. Nous envisagerons donc une proposition dans ce sens.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van mevrouw Maya Detiège aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie, over "het sociaal tarief voor energie" (nr. 5111)

05 Question de Mme Maya Detiège à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la

Santé publique, chargée de l'Intégration sociale, sur "le tarif social en matière d'énergie" (n° 5111)

05.01 Maya Detiège (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou het vandaag even willen hebben over het sociaal tarief voor energie en gas. Het is een beetje technisch, dus ik zal trachten het zo goed mogelijk te formuleren.

Sinds 1 april van dit jaar wordt het sociaal tarief voor elektriciteit en gas toegekend op basis van gegevens die de distributienetbeheerder, de DNB, ontvangt vanwege de FOD Economie of op basis van een attest bezorgd door de klant. Vandaag zien we dat hier een aantal kinderziektes optreden waarover ik het graag zou willen hebben.

De DNB levert jaarlijks een klantenbestand aan de FOD Economie en per kwartaal worden de nieuwe, de gewijzigde en de vertrokken klanten doorgegeven. De FOD verzamelt dan alle lijsten van alle DNB's en leveranciers en controleert op basis van de gegevens van de kruispuntbank wie recht heeft op de sociale maximumprijzen. Per kwartaal informeert de FOD de leveranciers en de DNB's over aan welke klanten op de lijst de sociale maximumprijs moet worden toegekend. Tot het moment van melding door de FOD Economie worden alle klanten bij de DNB aan het standaardtarief gefactureerd.

Voor beschermde afnemers voor wie de FOD geen elektronische gegevens terugvindt om ze te koppelen aan die van de DNB of de leveranciers, moet nog met een attest worden gewerkt dat ze zelf moeten opvragen en bezorgen. Hier rijst een probleem. Ik wijs u graag op de belangrijkste moeilijkheden.

Ten eerste, komt volgens de distributienetbeheerders het antwoord van de FOD op de doorgestuurde lijst erg laat. Dit heeft een impact op de facturatie met veel rectificaties tot gevolg.

Ten tweede, is er slechts een match van 70 % tussen de databank van de FOD en bestanden die de DNB's aanleveren. Voor de resterende 30 % moet dan alles verder uitgezocht worden en blijft het afleveren van attesten nodig.

Ten slotte kunnen de DNB's op basis van de door de FOD aangeleverde lijsten aan de klant geen reden geven waarom iemand het sociaal tarief al dan niet krijgt.

Deze knelpunten leiden zoals u weet tot vervelende situaties. Ik geef u één voorbeeld. Een klant die in 2010 een sociaal tarief kreeg bij de DNB en die in maart niet op de lijst stond, wordt vanaf dan het sociaal tarief ontnomen, dit door een rechtzetting op factuur. Als diezelfde klant dan later eventueel een attest indient, is er opnieuw een rechtzetting nodig. Dit leidt tot heel veel ergernis bij de klant zelf.

Mijnheer de minister, ik had in deze graag geweten welk standpunt u in dit dossier inneemt. Daarom heb ik drie vragen voor u.

Ten eerste, erkent u het probleem dat de lijsten met rechthebbenden laattijdig aan de DNB's worden aangeleverd? Zo ja, wat wilt u hieraan doen?

Ten tweede, door de grote mismatch tussen het klantenbestand van de DNB's en de KSZ moet 30 % van de klanten toch nog een attest aanvragen. Hoe denkt u dit te verbeteren? Zijn hieromtrent stappen ondernomen of gaat u dat doen?

Ten derde, hebt u weet van de problemen bij het afleveren van attesten?

05.02 Minister Paul Magnette: Mevrouw Detiège, de automatisering van de sociale tarieven is een feit sinds juli 2009. De volledige implementatie ervan gebeurt sinds januari 2010. De FOD Economie is de spil van de automatisering. Elk kwartaal bevaart de FOD Economie, op basis van de klantenbestanden van de leveranciers, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om te weten welke aardgas- en/of elektriciteitsklanten recht hebben op de toepassing van het sociale tarief op hun factuur. De klanten waarvoor dat tarief dient te worden toegepast, worden vervolgens meegedeeld aan de leveranciers, desgevallend aan de distributienetbeheerder, als leverancier.

Het is niet zo dat de leveranciers elk kwartaal in het ongewisse zijn van de status van hun klanten. Alle bestaande sociale klanten hebben recht op het sociale tarief tot op het einde van het lopende kalenderjaar. Enkel voor de nieuwe sociale klanten die in het voorbije kwartaal erbij zijn gekomen, is er enigszins een

korte periode waarvoor de status niet volledig bekend is en dient er mogelijk retroactief een factuur te worden aangepast.

Die retroactiviteit is, dankzij de automatisering, herleid tot meestal een kwartaal. In het verleden diende er soms veel langer teruggegaan te worden. Voor de klanten voor wie de automatisering niet gelukt is, wordt een attest nagestuurd waarbij duidelijk wordt vermeld waarom alsnog een attest werd verstuurd. Ook wordt duidelijk gemaakt dat het attest afgegeven dient te worden aan de leverancier, teneinde het sociale tarief niet te verliezen of niet toegepast te zien. De 30 % uitval ten gevolge van de automatisering slaat op de volledige klantenpopulatie, zowel de rechthebbenden als de niet-rechthebbenden.

Als wij enkel naar de rechthebbenden kijken, dan slaagt de FOD Economie er voorlopig in om ruimschoots 80 % ervan te matchen. Enkel voor de categorieën van de OCMW's ligt dat percentage lager. De FOD Economie probeert elk kwartaal haar antwoordenbestand zo snel mogelijk te versturen naar de leveranciers. De effectieve duur hangt evenwel af van verschillende parameters waarover de FOD Economie niet steeds een controle heeft. Zo speelt de kwaliteit van de klantenbestanden van de leveranciers een grote rol, niet alleen wat de snelheid van verwerking betreft, maar vooral ook wat het percentage van de klanten betreft dat gematcht kan worden.

De FOD Economie werkt voortdurend aan het verminderen van de 30 % uitval. Dat kan, enerzijds, door de leveranciers aan te moedigen zo kwaliteitsvol mogelijke bestanden te leveren. Anderzijds, zal in de loop van 2011 gewerkt worden met het rijksregisternummer, indien de automatisering niet gelukt is. Daardoor kan de FOD Economie een groot deel van de niet-gematchte klanten in een tweede fase alsnog verwerken. Daarvoor dient ook alles in orde te zijn volgens de richtlijnen van de privacycommissie. Hieraan wordt momenteel gewerkt. Dat houdt ook in dat de stroom van na te sturen attesten relatief gezien ook mee zal dalen.

In het geval de automatisering van een klant niet gelukt is, is het nasturen van een attest de enige garantie dat die klant zijn sociaal tarief niet zou mislopen. Dat het binnenkomen van een dergelijk attest in sommige gevallen een rechtzetting vraagt, is onvermijdelijk, maar dat gold ook in het verleden.

In de toekomst wordt verwacht dat het aantal attesten gradueel zal dalen naarmate het automatiseringsproces performanter wordt. De grootste factor die hierbij een rol speelt is de kwaliteit van het klantenbestand dat de leverancier aan de FOD Economie bezorgt. Zoals eerder vermeld, wordt hieraan continu gewerkt. Intussen doet de FOD Economie haar uiterste best om alle betrokken partijen zo goed mogelijk te informeren en ervoor te zorgen dat de communicatie met de burger volledig en duidelijk is.

05.03 Maya Detiège (sp.a): Mijnheer de minister, bedankt voor uw toelichting. Ik zie dat u zich bewust bent van de problematiek en dat u zinnens bent om het cijfer van 30 % mensen die problemen hebben, te doen dalen. Dat klinkt mij positief in de oren.

U hebt misschien wel een punt als u zegt dat de implementatie in 2010 is gestart. Ik begrijp dat er daardoor nog een aantal problemen is, maar er zijn ook nog positieve *incentives* zoals het eventueel gebruik van het rijksregisternummer.

Ik houd mee in het oog of we over een half jaar of een jaar een verbetering zullen zien. U kunt wel zeggen wat u wilt doen, maar we moeten nagaan of dit inderdaad een effect heeft. De klanten zijn immers altijd de dupe van slechte communicatie tussen verschillende diensten. Toch bedankt voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "elektrische oplaadpunten" (nr. 5121)

06 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les bornes électriques" (n° 5121)

06.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag betreft een kwestie die ik ook bij u al een paar keer heb aangekaart, met name het ontbreken in België van elektrische oplaadpunten.

Er is een opmerkelijk bericht in de pers verschenen. De burgemeester van Londen lanceert een programma voor eigenaars van elektrische wagens. In de stad wordt een netwerk van 150 oplaadpunten voor elektrische voertuigen neergepoot. Eigenaars van elektrische wagens zouden mits betaling van een abonnement voor een bedrag van 115 euro, op elk moment van de dag aan de oplaadpunten kunnen bijtanken.

Mijnheer de minister, momenteel rijden er in Londen ongeveer 2 000 elektrische wagentjes rond. Het stadsbestuur, onder leiding van de Conservatieve burgemeester Boris Johnson heeft het plan opgevat om tegen 2013, dus over een paar jaar, zowat 1 150 oplaadpunten over de stad verspreid ter beschikking te stellen.

Bij de vele buitenlandse initiatieven kan de vraag worden gesteld of België volgt en vooral tegen welk ritme België volgt.

Mijn concrete vragen aan u zijn de volgende.

Ten eerste, hoe zit het in België? Hoeveel elektrische oplaadmogelijkheden en oplaadpunten zijn er momenteel? Betreft het allemaal privéoplaadpunten? Zijn er ook oplaadpunten die door de overheid ter beschikking worden gesteld?

Ten tweede, wat zijn de concrete plannen van de huidige federale regering en van de gewestregeringen, voor zover er al plannen zijn?

Ten derde, hebt u een concreet idee over de vraag of in Brussel dan wel in andere grote stedelijke agglomeraties, waar het autoverkeer door elektrische wagentjes meer tot de mogelijkheden behoort – zoals bijvoorbeeld Antwerpen, Luik en Gent –, tot een sterke inplanting van dergelijke oplaadpunten zou kunnen worden gekomen?

Ten vierde, opmerkelijk is de abonnementsvoorwaarde. Mits de jaarabonnementvoorwaarde van 150 euro zouden bestuurders van elektrische wagens in Londen op elk moment van de dag kunnen tanken.

Ziet u iets in een dergelijke voorwaarde? Meent u dat ter zake een regeling met privépartners zou kunnen worden getroffen? Lijkt het u nuttig dat de federale overheid – zij het momenteel in lopende zaken – ter zake initiatieven neemt? Welke initiatieven neemt u?

Graag kreeg ik een stand van zaken.

06.02 Minister **Paul Magnette**: Op dit moment zijn er naar schatting iets meer dan 100 laadpunten voor elektrische voertuigen geïnstalleerd. Verschillende bedrijven zien businessmogelijkheden in de distributie en in de installatie van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Enkele bekende bedrijven zijn: The PlugInCompany, beCharged, Enovates, Ineltra Systems, Krautli, P&V Elektrotechniek, AP Plugs enzovoort.

Via handige overzichtskaarten kan een bestuurder opzoeken waar hij of zij het elektrische voertuig kan opladen. De investeringen worden vooral gedaan door parkeerbedrijven en andere privé-initiatieven. Er is ook een project van de NMBS, in samenwerking met Siemens en de FOD Economie. Snellaadsystemen zijn op dit moment nog schaars, onder andere omdat de investeringskosten zo hoog zijn.

Op 10 oktober 2010 heeft Total Belgium zijn initiatief 'Plug to Drive' geïnstalleerd, een experimenteel laadnetwerk voor elektrische voertuigen. Nog voor het einde van het jaar zullen op 12 strategisch gekozen plaatsen laadpunten geïnstalleerd worden: 10 in en rond Brussel, 1 in Antwerpen en 1 in Jambes.

De FOD Economie organiseert sinds 2010 het Belgische platform voor elektrische voertuigen. Het groepeerde alle betrokken partijen zoals de federale en regionale autoriteiten, de economische wereld, de onderzoekers, de niet-gouvernementele organisaties, de gebruikers enzovoort. Op basis van de werkzaamheden van het platform wordt een projectgroep verzocht een masterplan op te stellen voor een geslaagde invoering van de elektrische auto op de Belgische markt.

Er werd een studie aangevraagd om de inplanting van laadinfrastructuur te bestuderen. De inplanting van laadinfrastructuur zal zeker aan bod komen in het masterplan, maar dit valt onder de bevoegdheden van de gewesten en de lokale overheden.

06.03 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. 100 laadpunten is niet zoveel.

06.04 Minister **Paul Magnette**: (...)

06.05 **Peter Logghe** (VB): Ik stel alleen vast dat wij een beetje achteroplopen op het buitenland. Ik stel ook vast – u blijft glimlachen, dat is een goed teken natuurlijk – dat de versnippering van de bevoegdheden hier een rol speelt. Ik stel vast dat de verschillende overheden hun trekkersrol niet spelen. De Nederlandse overheden – zowel de lokale overheden als de nationale overheid – spelen bijvoorbeeld wel een trekkersrol op dat vlak. In België is dat niet zo.

Maar goed, ik zal u blijven ondervragen. Ik hoop dat u even minzaam blijft glimlachen. Dank u wel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Klimaat en Energie over "de vernietiging van een reeks wetsartikelen die de injectietarieven regelen voor productie-installaties met een vermogen van meer dan 5 megawatt" (nr. 5129)**

07 **Question de M. Willem-Frederik Schiltz au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la suppression d'une série d'articles de loi qui règlent les tarifs d'injection des installations de production d'une puissance supérieure à 5 mégawatts" (n° 5129)**

07.01 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mijnheer de minister, een zeer heikele gebeurtenis heeft zich voorgedaan. Hoewel de titel van mijn vraag suggereert dat ik met u over injectietarieven wil discussiëren, is het grotere probleem de distributietarieven en de wettelijke basis daarvoor.

Laat ik voorafgaandelijk toch even stipuleren dat het mij zeer treft en zeer frustrereert, omdat heel het mechanisme van de injectietarieven en ook de ondersteuningsmechanismen voor groene stroom net de distributietarieven enorm onder druk zetten, met onder andere de bekende gevolgen. In de marge hoop ik dat de staten-generaal van alle ministers van Energie in ons land en hopelijk ook alle parlementsleden die met energie bezig zijn in ons land, toch iets zal opleveren om in de toekomst te kunnen ontsnappen aan dergelijk kwalijke affront.

Wat is er gebeurd? Er is een klacht ingediend tegen het systeem van de injectietarieven. Wij hebben het dan over het betalen van een vergoeding voor injectie in het net voor productie-installaties met een vermogen van minstens 5 megawatt. Dat zijn, met andere woorden, windparken, biomassacentrales, warmtekrachtkoppelinginstallaties en dergelijke meer.

De klacht was ingediend door Electrawinds, de groenestroomproducent, die vond dat hij ongelijk werd behandeld, omdat hij in een nadelige concurrentiële positie komt, doordat de allergrootste, vooral fossiele en nucleaire installaties een dergelijk injectietarief niet hoeven te betalen. Opmerkelijk aan de zaak is natuurlijk dat het daarover eigenlijk niet ging, maar wel over de bevoegdheid van de regulator, de Koning en het Parlement inzake de vaststelling van de distributietarieven.

Het Grondwettelijk Hof heeft geen uitspraak gedaan over het al dan niet bestaan van een discriminatie tussen de verschillende tarifieringen voor verschillende vormen van energie, maar wel over de wettelijke basis voor het vaststellen van de distributietarieven. Het hof heeft die wet vernietigd.

Dat brengt ons natuurlijk in een zeer heikele situatie. Nu al zowat tweeënhalf jaar worden distributietarieven doorgerekend. Maar voor die tarieven blijkt nu geen wettelijke basis te zijn. Zoals ook met het ontwerp over het opvangnet en het constante robbertje dat wij uitvechten over de rol van de regulator, wordt de problematiek nu toch wel heel scherp gesteld.

Het Grondwettelijk Hof stelt vrij onomwonden vast dat noch u, noch wij als wetgever de bevoegdheid hebben om de tariefvaststellingen van de regulator te wijzigen. Wij mogen ze alleen maar goed- of afkeuren.

De vraag is nu heel evident: wat nu? Wat zijn alle mogelijke gevolgen van de vernietiging van de artikelen uit de wet van 15 december 2009, die niet alleen de regels van de injectietarieven, maar ook de

distributietarieven bepalen?

Wat zal de regering doen wanneer de claims binnenkomen? Wie zal moeten betalen? Zullen de distributeurs de leveranciers en de consumenten moeten terugbetalen? Ik neem aan dat dat een bijzonder heikele zaak is, omdat de distributeur geen winstgedreven bedrijf is, maar alleen doorrekent wat hij voorgeschoteld krijgt.

Hoe zult u nu met de regulator een nieuw tariefplan voorstellen? Zal dat met terugwerkende kracht kunnen? Ik vermoed dat de regulator een voorstel zal moeten formuleren. Eigenlijk is het heel eenvoudig. Wat moet er nu gebeuren en wat denkt u als lid van de regering en van de wetgevende macht dat er kan en moet gebeuren?

07.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer Schiltz, het Grondwettelijk Hof heeft artikel 41 van de wet van december 2009 vernietigd, in zoverre het de artikelen 9 tot 14 van het koninklijk besluit van september 2008 bekrachtigt.

De uitspraak heeft een werking *ex tunc*, wat betekent dat de vernietiging effect heeft vanaf het moment van de aanneming van de bekrachtigingswet in december 2009.

Het koninklijk besluit van september 2008 bestaat en geldt in principe dus nog steeds. Enkel de wet die bepaalde artikelen van het koninklijk besluit bekrachtigde, is vernietigd. Het koninklijk besluit is echter wel teruggebracht naar de situatie voorafgaand aan de aanneming van de bekrachtigingswet.

Onder voorbehoud van een bijkomende juridische analyse zou het vonnis van het Grondwettelijk Hof *a priori* niet de mogelijkheid bieden aan Electrawinds om de bepaalde injectietarieven te recupereren, vermits die in het algemeen belastbaar blijven.

Het vonnis van het hof bevestigt dat de Belgische Staat via de CREG wel degelijk bevoegd is om injectietarieven te bepalen. De regulator gaat op dat punt akkoord met de regering.

Het wetsvoorstel dat het derde energiepakket omzet in Belgisch recht, wordt niet geraakt door de uitspraak. Het wetsvoorstel draagt de bevoegdheid inzake de tarieven over aan de nationale regulator, de CREG, die na de aanneming van de wetgeving bevoegd zal zijn voor de vaststellingen van de tariefmethodologie en voor de goedkeuring van de tarieven voorgesteld door de netbeheerders.

De versterking van de bevoegdheden van de CREG is conform en in lijn met de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. De uitspraak van het hof gaat in de richting van de wetgeving die de Europese regelgeving voor het derde energiepakket omzet.

De vaststelling van tarieven is een bevoegdheid van de CREG en de minister kan geen nieuwe tarieven vaststellen aangezien, op basis van de Europese regelgeving, die bevoegdheid aan de regulator toebehoort.

Een initiatief van de CREG om de juridische leemte op te vangen, zou in het verlengde moeten liggen van de al gevoerde politiek ter zake. Indien mogelijk kan men de *ligne directrice* uit het wetsvoorstel in aanmerking nemen.

De aanneming van het wetsvoorstel dat het derde energiepakket omzet, is met de uitspraak des te dringender geworden, mede door de rechtsonzekerheid die nu is ontstaan.

07.03 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Als ik het goed begrijp, is er niets mis met het principe van injectietarieven. Zoals ik al zei, heeft het Hof daarover ook geen uitspraak gedaan. Het Hof sprak zich niet uit over de tarifieringsmethode en of er door de injectietarieven een discriminerende handeling zou zijn. Dat is juist. Maar tegelijk hebben de tarieven nu geen rechtsgrond meer. Ook al is het principe *an sich* niet onwettig, de wet is onwettig.

Wij hebben een nieuwe tarifieringsbeslissing, waarin de CREG autonoom het voorstel voorlegt. Ik neem aan dat u daarover contact opneemt met de regulator en dat die, herwonnen in zijn eer en glorie, u daarin tegemoet zal komen en die beslissing zal nemen.

Met de omzetting van het energiepakket zal er geen probleem zijn, omdat het net de bevoegdheid bij de regulator legt. De enige vraag is wat het tarief zou zijn geweest indien de regulator die beslissing zou

hebben genomen en wij en u als wetgevers daarin niet tussenbeide waren gekomen.

07.04 Minister **Paul Magnette**: (...)

07.05 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Dat is wel wat de bedrijven zullen doen. Zij zullen het proberen uit te zoeken.

07.06 Minister **Paul Magnette**: (...)

07.07 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): U zult het met mij eens zijn dat het een heel vage overgangssituatie is. U gebruikt een ouder koninklijk besluit om over een volgende tarifieringsperiode te besluiten, terwijl de regulator daarvoor een nieuwe tarifieringsmethode moet bedenken. Het oude koninklijk besluit laten bestaan is in strijd met het derde pakket richtlijnen.

Ik onthoud vooral dat u met de regulator contact heeft en dat die heel ernstig en heel dringend een nieuw, retroactief en door hem zelf voorgestelde tarifieringsmethode uitwerkt. To be continued.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Voorzitter: Bert Wollants.

Président: Bert Wollants.

08 **Vraag van mevrouw Liesbeth Van der Auwera aan de minister van Klimaat en Energie over "de investeringen in slimme elektriciteitsnetten in België" (nr. 4854)**

08 **Question de Mme Liesbeth Van der Auwera au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les investissements dans les réseaux intelligents d'électricité en Belgique" (n° 4854)**

08.01 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag over investeringen in slimme elektriciteitsnetten in ons land.

Vorige maand schetste u in deze commissie een heel positief beeld over de stand van zaken van de slimme netten in ons land. Uit een onderzoek van de Europese Commissie over de investeringen in slimme netten in Europa komt echter een ander beeld naar voren. Daaruit zou blijken dat België het minst van alle 23 onderzochte landen in slimme elektriciteitsnetten heeft geïnvesteerd. België heeft slechts voor een bedrag van 0,9 miljoen euro geïnvesteerd, terwijl Nederland 113 miljoen euro, Frankrijk 183 miljoen euro en Duitsland 239 miljoen euro hebben geïnvesteerd in die netten. Wij hebben dus slechts een mager bedrag geïnvesteerd.

Mijnheer de minister, hoe verklaart u dit lage investeringsniveau? Welke maatregelen hebt u genomen om investeringen in slimme netten te stimuleren? Plant u nieuwe maatregelen? In welke timing voorziet u?

08.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, de toepassing van de slimme tellers behoort grotendeels tot de bevoegdheden van de gewesten. Het is hun taak om het investeringskader te bepalen en te beslissen welke tellers er zullen worden geplaatst. Die keuze zal de kostprijs van de maatregelen bepalen.

Op initiatief van de distributienetbeheerders zijn er in de drie gewesten van het land pilootprogramma's opgestart. Als minister van Consumentenzaken heb ik een studie besteld die verricht is door het departement Electa van de KU Leuven. Het is een onderzoek naar de ontwikkeling van slimme tellers vanuit de invalshoek van de bescherming van de consument en van de opdrachten van openbare dienstverlening.

De studie besluit dat de testfase primordiaal is om het soort teller te bepalen dat zal worden ontwikkeld met het oog op de behoeften, de verwachtingen en de gevoeligheden van de verschillende categorieën van gebruikers.

In dit dossier speelt de federale overheid vooral de rol van coördinator tussen de beleidsniveaus. Hiervoor werd binnen de Innovergroep een specifieke werkgroep opgericht voor de ontwikkeling van slimme tellers. Die groep moet de economische evaluatie op lange termijn voorbereiden van alle kosten en baten voor de

markt en voor de consument, naar aanleiding van de implementatie van de slimme tellers, overeenkomstig de richtlijnen 2009/72 en 73 van het Europees Parlement en van de Raad van 13 juli 2009. De evaluatie moet klaar zijn tegen 3 september 2012.

08.03 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uiteindelijk blijkt wel dat wij daarin, in vergelijking met andere Europese landen, bijna niet hebben geïnvesteerd.

De federale Staat is inderdaad coördinator, maar wat zegt u aan de gewesten over het feit dat hiervan blijkbaar niet echt werk wordt gemaakt? Dat is dan toch een belangrijke vraag aan hen.

08.04 Minister **Paul Magnette**: (...)

08.05 **Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Oké. Ik dank u.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.10 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.10 heures.*